

Børne- og socialminister Mai Mercados talepapir

Anledning	Besvarelse af SOU samrådsspørgsmål A til B 61 om voksenattester
Dato / tid	22-05-2018 kl. 14.30-15.30
Sted	Social-, Indenrigs- og Børneudvalget

Samrådsspørgsmål A (ad B 61 om voksenattester) stillet af Karina Adsbøl (DF) til børne- og socialministeren, justitsministeren og ældreministeren.

”Ministrene bedes tilkendegive, om regeringen mener, at der skal nye initiativer til i forhold til at forebygge og undgå fremtidige tilfælde af vold, tyverier, røverier, blufærdighedskrænkelser, seksuelle overgreb eller tilsvarende krænkelser mod mennesker med en fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse begået af plejepersonale samt redegøre for, hvorfor regeringen ikke anser indførelse af voksenattester som et nyttigt værktøj i forhold til at forebygge og undgå gentagelsestilfælde af overgreb mod mennesker med en fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse begået af plejepersonale.”

Det talte ord gælder

[Indledning]

Tak for invitationen til dette samråd, som knytter sig til beslutningsforslag B 61 om voksenattester.

I spørgsmålet bliver justitsministeren, ældreministeren og jeg spurgt, om vi mener, at der skal nye initiativer til i forhold til at forebygge og undgå fremtidige tilfælde af vold, tyverier, røverier, blufærdighedskrænkelser, seksuelle overgreb eller tilsvarende krænkelser begået mod mennesker med funktionsnedsættelse af plejepersonalet.

Vi bliver også bedt om at redegøre for, hvorfor regeringen ikke anser indførelse af voksenattester som et nyttigt værktøj i forhold til at forebygge og undgå gentagelsestilfælde af overgreb på mennesker med funktionsnedsættelse begået af plejepersonalet.

Det er aftalt, at jeg på vegne af os alle tre svarer på spørgsmålets sidste del, og i forlængelse af det svarer jeg på den første del i forhold til mit ressort.

[Vigtigt med debatten]

Før jeg svarer på spørgsmålet, vil jeg gerne understrege, at ét tilfælde af overgreb er ét for meget, for sådan noget skal naturligvis ikke finde sted – det skal der ikke herske tvivl om.

Heldigvis tyder det også på, at der er tale om meget få tilfælde om året.

I bemærkningerne til beslutningsforslag B 61 nævnes nemlig kun 12 domme for overgreb siden 2000 og to konkrete eksempler inden for psykiatrien.

I forhold til mit ressort har vi ikke megen konkret viden om omfanget af overgreb begået af personale mod mennesker med fysiske eller psykiske funktionsnedsættelser.

Og måske netop derfor er det også vigtigt at debattere emnet, for det er vigtigt at have en drøftelse af, hvordan overgreb på mennesker med funktionsnedsættelser kan forebygges og undgås fremadrettet.

Der er jo her tale om en gruppe af sårbare borgere – det være sig ældre eller mennesker med fysiske eller psykiske handicaps, som ofte er dybt afhængige af hjælp fra andre i deres hverdag, og de skal ikke udsættes for overgreb fra dem, der er ansat til at passe dem.

[Voksenattester er ikke et nyttigt værktøj til at forebygge og undgå overgreb]

Nu vil jeg så gå over til at svare på spørgsmålets anden del om, hvorfor regeringen ikke anser indførelse af voksenattester som nyttigt for at forebygge og undgå gentagne overgreb fra personalet på mennesker med funktionsnedsættelse.

Argumentationen er den samme, som jeg kom med ved førstebehandlingen af det beslutningsforslag, som samrådet her knytter sig til, nemlig B 61 om voksenattester.

Jeg vil derfor blot i dag mere overordnet ridse argumenterne op.

For det første ser vi voksenattester som meget vidtgående, uproportionale og bureaukratiske.

Der er nemlig ikke nogen sammenhæng mellem, hvor meget bureaukrati de vil skabe, og de problemer, som attesterne skal løse.

En arbejdsgiver kan jo allerede i dag bede den, der søger om job, om at give samtykke til, at der indhentes en straffeattest.

På den måde kan man, når man overvejer at ansætte en person, få frem i lyset, om den, der søger jobbet, tidligere er dømt for overgreb.

Når den mulighed allerede er der, ser vi det som ret voldsomt og tungt at skabe et parallelt system ved siden af med voksenattester.

For det andet frygter jeg, at indførelse af voksenattester let vil kunne skabe falsk tryghed – både for arbejdsgiverne, borgerne med funktionsnedsættelse og deres pårørende. Og det ønsker jeg ikke at være med til.

For en ren voksenattest udelukker jo ikke, at den, der søger job, har lig i lasten, som blot ikke er opdaget.

Voksenattesten giver jo også kun et øjebliksbillede på det tidspunkt, hvor den indhentes, og der er altså ingen garanti for, at den pågældende ikke senere begår overgreb.

Endelig mener jeg heller ikke, at indførelse af voksenattester understøtter resocialiseringstankegangen, og det er også en ret indgribende ting for den enkelte.

I beslutningsforslag B 61 lægges der nemlig op til, at voksenattesterne skal rumme et bredere spektrum af lovovertrædelser end de attester, der i dag findes på børneområdet, og som har til formål at beskytte børn mod overgreb – de såkaldte børneattester - der alene rummer overtrædelser af bestemmelser om radikaliserings, terrorisme og seksualforbrydelser.

F.eks. lægges der op til, at voksenattesterne skal rumme tyverier, og jeg mener, at det er meget vidtgående for den, der har stjålet en cykel, at en potentiel arbejdsgiver kan se det på en voksenattest.

I B 61 lægges der også op til, at lovovertrædelserne skal fremgå i længere tid end af straffeattesterne, nemlig mindst ti år, hvor udgangspunktet for private straffeattester er to, tre eller fem år, og udgangspunktet for de offentlige straffeattester er ti år.

Det vil med cykeltyveriet fra før betyde, at man vil kunne se det i mindst ti år på voksenattesten, imens det f.eks. vil kunne ses i væsentlig kortere tid på en privat straffeattest.

Det vil altså blive mere indgribende for den enkelte med voksenattester end med straffeattesterne, og det virker ret voldsomt, når vi i forvejen har systemet med straffeattester, som alle arbejdsgivere kan gøre brug af.

[Ikke aktuelle planer om nye initiativer på BSM's ressort]

Nu vil jeg så gå over til at svare på den del af spørgsmålet, der handler om, hvorvidt jeg ser behov for nye initiativer for at forebygge og undgå fremtidige overgreb på mennesker med funktionsnedsættelse begået af plejepersonalet.

Og her taler jeg, som jeg også sagde indledningsvis, kun i forhold til mit eget ressort.

For mig er det vigtigt, at mennesker med funktionsnedsættelse er trygge ved det personale, der er ansat til at yde pleje og omsorg for dem.

Det er derfor også altafgørende at skabe ordentlige rammer og trygge forhold, der sikrer mod overgreb.

Her mener jeg, at ledelsen på den enkelte arbejdsplads har en central rolle at spille, for ordentlige rammer og trygge forhold skabes jo i bund og grund af det personale, der yder pasning og pleje.

Jeg mener derfor også, at ledelsen - når der rekrutteres nyt personale - har ansvaret for at vurdere, om den, der søger om et job, udgør en risiko i forhold til overgreb på borgerne.

Så det at forebygge og undgå overgreb på borgerne fra personalet handler for mig at se i høj grad om, at ledelsen på den enkelte arbejdsplads påtager sig dette ansvar og beder om en straffeattest, hvis der er behov for det.

[Afrunding]

Til sidst vil jeg lige opsummere og gentage, at regeringen ikke anser indførelse af voksenattester som et nyttigt værktøj i forhold til at forebygge og undgå overgreb på mennesker med funktionsnedsættelser begået af plejepersonalet.

På mit ressort mener jeg ikke, at det at forebygge og undgå overgreb skal løses via initiativer fra centralt hold.

Det handler derimod i høj grad om, at ledelsen på den enkelte arbejdsplads sørger for at ansætte personale, som man kan være tryk ved.

Og den trykhed kan etableres ved, at ledelsen bruger de nuværende muligheder i loven og beder om straffeattest i forbindelse med ansættelsen af nye medarbejdere, hvis man vurderer, at der er behov for det.

Tak for ordet.